

i zákon, o který jde, býti vykládán přesně a vzniknou-li jaké pochybnosti, spíše na prospěch svobody jednotlivců. Ani správa státní, ani soud nemá práva zakládati nebo rozšiřovati povinnosti a závazky, kterých zákonodárce nepochybným způsobem (§ 6. vš. zák. obč.) neukládá. Pochybnosti, k nimž již textování zákona, jak bylo ukázáno, zavdává podnět, potvrzuje však ještě tato úvaha:

Zákonem ze dne 15. května 1919 č. 268. Sb. z. a n. nebyl zrušen předpis § 20. čeleď. řádu pro Čechy ze dne 7. dubna 1866, č. 11. z. z., který ukládá zaměstnavateli služebních osob péči o léčení a opatření v případě onemocnění. Zůstal tudíž i tento předpis nadále v platnosti. Jest však stěží možno přikládati zákonu úmysl služebním osobám v domácnosti poskytnouti péči pro případ nemoci dvojím způsobem. Vykládá-li se zákon ze dne 15. května 1919 v nutné spojitosti s platným dosud právem, sluší požadovati, aby zákon tento aspoň cit. předpis § 20. čeleď. řádu výslovně zrušil, takže by pak bylo možno úmysl zákonodárcův považovati za projevený i v příčině kategorie zaměstnanců, o níž jest řeč.

Proti vývodům právě podaným není možno dovolávati se ustanovení § 2., odst. 1. zákona, podle něhož na př. posluhovačky, domácí švadleny, pradleny a pod. jsou oprávněny přihlásiti se za členy okresní nemocenské pokladny místně příslušné. Neboť ustanovení toto zabývá se fakultativním pojištěním osob v něm označených. Toto pojištění však zaměstnavatele nečiní členem nuceného svazu pojišťovny, ani mu žádných právních povinností neukládá (čl. 13. zák.) a není proto možno ustanovení v něm daných prostě použiti k výkladu předpisů o pojištění obligatorním, tedy o právním poměru v podstatě jiném, nelze ho tedy použiti ani k výkladu zaměstnavatele jakožto strany v pracovním poměru, který pojistnou povinnost ukládá.

Z těchto důvodů není naříkané rozhodnutí, jež se zakládá na právním názoru o obligatorním pojištění osob, zaměstnaných ve služebním poměru v domácnosti, se zákonem v souhlasu.

Dr. Štefan Moys:

Výťah z rozhodnutí Najv. súdu R. Č. S. vo veciach trestných.

Niet prečinu podplatenia, jestliže v chvíli, keď bol dar daný alebo sľúbený, úradná povinnosť úradníka, ktorej porušenie malo byť dosiahnuté podplatením, bola už vykonaná.

Proti rozsudku súdnej tabule, ktorým obžalovaná bola od obžaloby oslobodená, ohlásil zmätočnú sťažnosť vrchný štátny zástupca na základe § 305. č. 1. a) Trpp. s tým odôvodnením, že ačpráve danie a sľúbenie daru verejnému úradníkovi stalo sa až po učinenom oznámení pre predražovanie a ačkoľvek preto čestník nemohol vyhovieť žiadosti obžalovanej a upustil od oznámenia, čin obžalovanej je trestným, lebo rozhodným je vraj jedine

úmysel pachateľky, ktorým bolo sviest četníka na porušenie jeho povinnosti. Krome toho však podľa obsahu zmätočnej sťažnosti pri posúdení trestného činu treba vziať zreteľ aj na tú okolnosť, že podaním trestného oznámenia úradná činnosť četníka nebola ešte skončená, lebo on mohol vraj konať ešte ďalšie šetrenie vo veci a podať dodatočne oznámenie ku prospechu obžalovanej.

Vopred treba poznamenať, že keď podľa ustálenia nižších súdov, obžalovaná žiadala od četníckeho strážmajstra len to, aby ju neoznámoval súdu pre predražovanie a niet žiadneho základu pre záver, že úmyslom obžalovanej bolo sviest četníka aj k tomu, aby po podanom oznámení narušil svoju povinnosť v prípadnom ďalšom vyšetrovaní alebo pri podaní dodatočného oznámenia v prospech obžalovanej. Následkom toho Najvyšší súd, preskúmajúc trestnú vec, nemohol vziať ohľadu na ten ďalší vo zmätočnej sťažnosti tvrdený zlý úmysel obžalovanej.

Ináč zmätočná sťažnosť je bezzákladná.

Súdna tabuľa zistila, že četnícka stanica na oznámenie strážmajstra už dňa 17. prosinca 1921 oznámila obžalovanú štátnemu zastupiteľstvu pre predražovanie a že obžalovaná teprv 3. ledna 1922 dala a slúbila strážmajstrovi dar, aby nečinil takéto trestné oznámenie. Správnym je názor súdnej tabule, že v tomto prípade niet trestného činu, ponevác vo chvíli, keď obžalovaná dala a slúbila četníkovi dar preto, aby proti nej neučinil oznámenie pre predražovanie, úradná povinnosť četníka, ktorej porušenie malo byť dosiahnuté podplatením, bola už vykonaná. Lebo pri podplatení podľa § 470. Trz. úmyslom páchatelja je, daním alebo slúbením daru alebo odmeny naviesť verejného úradníka ku porušeniu niektorej jeho úradnej povinnosti a takýmto spôsobom docieľiť, aby verejný úradník proti svojim úradným povinnostiam voľaktorý čin vykonal, alebo opomenul vykonal. Z toho plynie, že úmysel páchatelja vzťahuje sa na taký čin, ktorého vykonanie alebo opomenutie bolo verejnemu úradníkovi možné vo chvíli podplatenia alebo pozdejšie. Možnosť porušenia úradnej povinnosti v tom istom prípade, o ktorý páchatelovi ide, je náležitou skutkovej podstaty prečinu podľa § 470. Trz., bez ktorej podplatenie je nie trestné. Lebo ohľadom na to, že trestný čin podľa § 470. Trz. je dokonaný už daním alebo slúbením daru alebo odmeny, predpokladom trestnosti podplatenia je, aby vo chvíli jeho spáchania boli dané všetky náležitosti skutkovej podstaty. To však nejestvuje v prípadoch, v ktorých možnosť porušenia úradnej povinnosti vo chvíli podplatenia bola vylúčená, lebo v takýchto prípadoch úmysel páchatelja, ktorý o takejto nemožnosti nevedel, zakládal sa na predpoklady, ktoré nezodpovedaly skutočnosti. Rozsudok súdnej tabule nie je zmätočný podľa § 385. č. 1. a) Trpp. a preto zmätočná sťažnosť bola zamietnutá podľa 1. odst. § 36. Trpp. nov.

(Č. Kr. III. 55/23 zo dňa 22./XI. 1923.)

Súd u ktorého bola zmätočná sťažnosť podaná, nemôže odmietnuť zmätočnú sťažnosť, jako zákonom vylúčenú.

Rozsudkom okresného súdu obžalovaní boli uznaní za vinných prečinom ublíženia na cti dľa § 2. zákona o ochrane cti a odsúdení podľa § 4.

citovaného zákona s upotrebením § 91. Trz. na 100 Kč peňažitej pokuty.

Na odvolanie obidvoch obžalovaných sedria jako apelačný súd rozsudok prvostupňový potvrdila a bol potom rozsudok vyhlásený za právoplatný a vykonateľný. Odsúdení podali ale proti rozsudku sedrie zmätočnú sťažnosť, ktorú okresný súd odmietnul s tým odôvodnením, že ponevác trestný čin — podľa obžaloby aj podľa rozsudku — je len peňažitou pokutou trestný, je zmätočná sťažnosť proti druhostupňovému rozsudku podľa § 556. odst. 2. Trpp. neprípustná. Sťažnosť proti tomu, zavčasu podanú, sedria, ako apelačný súd trestný zamietla, ako neodôvodnenú, odvolávajúc sa na to, že okresný súd správne dfa § 557. Trpp. odmietnul zmätočnú sťažnosť, ako zákonom vylúčenú.

Ale tak usnesením okresného súdu, ktorým bola zmätočná sťažnosť odmietnutá, ako aj usnesením sedrie, sťažnosť proti tomu zamietajúcim, bol porušený zákon v ustanovení § 32. Trpp. nov.

Na miesto §§ 429., 430. a 432. Trpp. vstúpily v platnosť §§ 30., 31., 32. Trpp. nov. (zák. čl. XIII : 1914).

Odstavec 2. § 31. Trpp. nov. — čo do zmätočných sťažností už vynechal § 389. Trpp., — a § 32. Trpp. nov. určite vyslovuje, že súd, u ktorého zmätočná sťažnosť bola oznámená, alebo podaná — odmieta len opozdenú, alebo takú zmätočnú sťažnosť, ktorej upotrebila neoprávnená stránka.

Z toho plynie, že § 389. Trpp. sa už nemal upotrebiť pri zmätočných sťažnostiach vo veciach, patriacich do oboru pôsobnosti okresného súdu, a od platnosti zákonného článku XIII : 1914 — aj v týchto záležitostiach jedine smerodatný je odstatec 1. § 32. Trpp. nov.

Bolo tedy treba opravnému prostriedku gen. prokur. vyhovieť a vyriešnuť, že usnesením okresného súdu a usnesením sedrie, ako apelačného súdu porušený bol zákon v ustanovení § 32. Trpp. nov. a ponevác v neprospech obžalovaných nižšie súdy rozhodovaly vo veci, ktorá nespadaia do ich právomocí, boly podľa analógie ostatného odstavca § 442. Trpp. usnesenia zrušené, a prikázané súdnej tabuli, aby o zmätočných sťažnostiach obžalovaných rozhodla.

(Č. Kr III. 756/23 zo dňa 27./XII. 1923.)

Dr. J. Kotyza:

Zásadní rozhodnutí Nejv. voj. soudu.

Duchovního, jenž vede u farního úřadu, kdež jest činným, matriky, nelze pokládati za státního úředníka ve smyslu mobilisační vyhlášky z roku 1921.

Soud I. stolice zprostil obžalovaného kuráta obžaloby pro přečin podle § 50. bran. zák., poněvadž neshledal skutkové podstaty po stránce objektivní, vzav za prokázáno, že obžalovaný v době vyhlášení mobilisace v roce 1921 na faře v S. samostatně vedl matriky a měsíční a čtvrtletní výkazy, odesílané státním úřadům, v důsledku kterých agendy byl obžalovaný po názoru soudu I. stolice státním úředníkem, na něhož se, poněvadž jest narozen v roce 1890, vztahovalo ustanovení mobilisační vyhlášky o státních zaměstnancích, uvedené v odstavci IV., lit. d).